

Simon kunnan esi- ja perusopetuksen tieto- ja viestintätekniikan strategia

Johdanto

Simon kunnan tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategia on laadittu vuosille 2018-2021. Opetushallitus on hyväksynyt uudet opetussuunnitelmien perusteet vuonna 2014 ja Merilapin paikallinen uusi opetussuunnitelma astui voimaan 1.8.2016. Tämä Simon kunnan tieto- ja viestintätekniikan strategia liitetään osaksi jo hyväksyttyä opetussuunnitelmaa. Uusi opetussuunnitelma haastaa koulua muutokseen, jossa painottuu erityisesti tieto- ja viestintätekniikan käyttö.

Tämän strategian laatimisen pohjana on käytetty opetussuunnitelman perusteita (2014) ja muiden kuntien TVT-strategioita.

Visio

Opettajat ja koulunkäynninohjaajat osaavat hyödyntää tieto- ja viestintäteknologiaa työssään ja ovat motivoituneita käyttämään niitä. Oppilaiden vapaa-aikana saavuttamat tieto- ja viestintäteknologiset valmiudet, motivaatio ja osaaminen on suunnattu myös hyötykäyttöön. Oppilaat käyttäytyvät verkkoympäristöissä asiallisesti ja vastuullisesti. Koulun kasvatuskulttuuriin kuuluukin oleellisena osana hyvään nettikäyttäytymiseen opastaminen.

Oppilaat, ohjaajat ja opettajat käyttävät monipuolisesti koulun tarjoamia verkko-oppimisympäristöjä oppimisessaan muun muassa julkaisemalla oppilastöitään verkkoon. Oppilaiden huoltajat ovat tietoisia koulun verkko-oppimisympäristöistä ja voivat seurata oppilaiden julkaisuja.

Vuoden 2014 opetussuunnitelma perusteet ja tavoitteet ovat mahdollistaneet tieto- ja viestintäteknologian monipuolisen hyödyntämisen ja ko. taitojen kehittämisen. Opettajat ovat tietoisia, mitkä TVT-osaamisen alueet kuuluvat millekin vuosiluokalle ja opettavat näitä taitoja johdonmukaisesti oppilaille. TVT-ratkaisut ja toimintatavat perustuvat opetussuunnitelman pedagogisiin ratkaisuihin.

Kaikilla kouluilla on monipuolinen ja tarkoituksenmukainen laitekanta. Langaton verkko on toimiva ja kattaa myös koulun piha-alueen.

Kunnan opettajat ja koulunkäynninohjaajat ovat tietoisia, mistä saada tukea omaan osaamiseen, ja he jakavat ideoitaan ja osaamistaan keskenään. Koulujen ja opetuksen tukena on oma pedagogien TVT-tukihenkilö, yhteinen kouluisäntä ja Oulunkaaren tekninen tuki.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Perusopetuksessa tieto- ja viestintäteknologisten taitojen kehittämisellä pyritään siihen, että oppilaat, opettajat, ohjaajat ja koulun muu henkilökunta pystyy oma-aloitteisesti hyödyntämään tieto- ja viestintäteknologiaa tarkoituksenmukaisesti ja vastuullisesti eri tilanteissa.

Uuden opetussuunnitelman mukanaan tuoma tieto- ja viestintäteknikan lisääntyvä käyttö opetuksessa haastaa sekä opettaja- että oppilaskuntaa päivittämään käsitystään oppimisesta.

TVT-osaamisen sisällöt

Uudessa opetussuunnitelmassa painotetaan laaja-alaista, oppiainerajat ylittävää, osaamista. Opetussuunnitelman perusteissa laaja-alaisen osaaminen määritellään seuraavasti:

”Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia. Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteke sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.” (OPS 2016)

Laaja-alaisen osaamisen taidoissa tieto- ja viestintäteknologian osaamiselle opetussuunnitelmassa on asetettu seuraavia tavoitteita:

”Tieto- ja viestintäteknologinen (tvt) osaaminen on tärkeä kansalaistaito sekä itsessään että osana monilukutaitoa. Se on oppimisen kohde ja väline. Perusopetuksessa huolehditaan siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuudet tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen kehittämiseen. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään suunnitelmallisesti perusopetuksen kaikilla vuosiluokilla, eri oppiaineissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä muussa koulutyössä.

Tieto- ja viestintäteknologista osaamista kehitetään neljällä pääalueella:

1) Oppilaita ohjataan ymmärtämään tieto- ja viestintäteknologian käyttö- ja toimintaperiaatteita ja keskeisiä käsitteitä sekä kehittämään käytännön tv-taitojaan omien tuotosten laadinnassa.

2) Oppilaita opastetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.

3) Oppilaita opetetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhallinnassa sekä tutkivassa ja luovassa työskentelyssä.

4) Oppilaat saavat kokemuksia ja harjoittelevat tv:n käyttämistä vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa.

Kaikilla näillä alueilla tärkeitä on oppilaiden oma aktiivisuus ja mahdollisuus luovuuteen sekä itselle sopivien työskentelytapojen ja oppimispolkujen löytämiseen. Tärkeitä on myös yhdessä tekemisen ja oivaltamisen ilo, mikä vaikuttaa opiskelumotivaatioon. Tieto- ja viestintäteknologia tarjoaa välineitä tehdä omia ajatuksia ja ideoita näkyväksi monin eri tavoin ja siten se myös kehittää ajattelun ja oppimisen taitoja.

Oppilaita opastetaan tuntemaan tv:n erilaisia sovelluksia ja käyttötarkoituksia sekä huomaamaan niiden merkitys arjessa, ja ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa ja vaikuttamisen keinona. Yhdessä pohditaan, miksi tieto- ja viestintäteknologiaa tarvitaan opiskelussa, työssä ja yhteiskunnassa ja miten näistä taidoista on tullut osa yleisiä työelämäntaitoja. Tieto- ja viestintäteknologian vaikutusta opitaan arvioimaan kestävän kehityksen näkökulmasta ja toimimaan vastuullisina kuluttajina. Oppilaat saavat perusopetuksen aikana kokemuksia tv:n käytöstä myös kansainvälisessä vuorovaikutuksessa. He oppivat hahmottamaan sen merkitystä, mahdollisuuksia ja riskejä globaalissa maailmassa.”

Simon TVT-strategiassa oppilaiden taitotasojen määrittely perustuu edellä mainittuihin neljään osaamisalueeseen:

1. Käytännön TVT-taidot
2. Vastuullinen käyttö
3. Tiedonhankinta ja luova työ
4. Vuorovaikutus ja verkostoituminen

Oppilaiden TVT-taidot, tavoitteet luokka-asteittain

Vuosiluokat 0-2

Käytännön taidot ja oma tuottaminen	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Tietokoneen peruskäyttö: Oppilas oppii • avaamaan ja sulkemaan tietokoneen • etsimään ja valitsemaan sopivan ohjelman ja avaamaan, käyttämään ja sulkemaan sen • ohjauslaitteiden hallintaa ◦ hiiren käyttäminen ◦ näppäimistö: kymmensormijärjestelmän alkeet • tallentamaan työnsä tietokoneelle ja avaamaan sen uudelleen • oppii tulostamaan tietokoneella • oppii koulukohtaisten oppimisympäristöjen käytön	• Ekapeli • laskemispelit (Vektor) • Aparaattisaari.fi • kirjoittamispelit • hiiren käytön pelit (esim. Hiiri hukassa) • kymmensormijärjestelmä
Mobiililaitteiston peruskäyttö: • laitteen avaaminen ja sulkeminen • kosketusnäytön käyttö • ohjelmien käynnistys ja sulkeminen • kuvien ottaminen • kuvien poistaminen laitteelta	Harjoitellaan iPadien avulla ohjelmien peruskäyttöä.
Oppilas tutustuu ohjelmoinnin alkeisiin.	• Scratch Junior, Bee-Bot, Code.org
Oppilas oppii tuottamaan tekstiä tietokoneella ja mobiililaitteella.	• Word, Book Creator

Vastuullinen ja turvallinen toiminta	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Oppii käyttämään kirjautumiseen käyttäjätunnusta ja salasanaa.	Kirjautuminen Ekapeliin, Peda.nettiin ja O365:n
Tuodaan esille ikärajat pelien ja internet-sisältöjen käytössä.	• Mediataitopolku • Keskustellaan vanhempainillassa ja –tapaamisissa
Oppii internet-käyttäytymisen perusasioita sekä vastuunsa netin käyttäjänä: • netiketti • nettikiusaaminen • kännykkäkiusaaminen	• tietoa tekijänoikeuksista: operinght.fi • Mediataitopolku
Keskustellaan kodin ja koulun yhteistyönä tietokoneen / mobiililaitteen käyttöajasta (ns. ruutuaika) sekä työskentelyasennon merkityksestä.	Keskustellaan vanhempainillassa ja –tapaamisissa. Huomioidaan asia oppitunneilla laitteita käytettäessä.

Tiedonhankinta sekä tutkiva ja luova työskentely	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Oppilas tutustuu tiedonhankinnan välineisiin: • internetin hakupalvelut • kirjaston hakupalvelut	• kirjastovierailut ◦ kirjaston nettisivut • Mediataitopolku • googlen ohjeet hakupalvelun käytöstä
Oppilas oppii hakemaan ohjatusti tietoa itseä kiinnostavista asioista internetistä, sekä löytämään itseään kiinnostavia kirjoja kirjastosta.	
Lähteen merkitsemisen perustaitoihin tutustuminen. Oppilas oppii ohjatusti kriittisyyttä ja arvioimaan tietolähteiden luotettavuutta. Oppilas oppii hyödyntämään tvt:aa ideoidensa tuottamisessa yksin ja ryhmässä.	• ohjatut projektit ja ryhmätyöt
Tutustuu tekijänoikeuksien käsitteeseen.	Tietoa tekijänoikeuksista: operight.fi

Vuorovaikutus ja verkostoituminen	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Oppilaat käyttävät TVT:aa vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. • esittävät tuotoksiaan ryhmänsä muille jäsenille TVT:n avulla ja oppivat antamaan rakentavaa palutetta toisilleen • TVT:n etäyhteyksiä voidaan käyttää vuorovaikutuksen välineenä	• Omien tuotosten dokumentointi ja esitely TVT:aa hyödyntäen omassa ryhmässä tai suuremmalle yleisölle
Oppilas osallistuu turvalliseen vuorovaikutukseen ja verkostoitumiseen TVT:aa hyödyntäen.	• mediataitopolku
Oppilas tiedostaa internetin vaarat.	Keskustelut internetin vaaroista oppilaslähtöisesti.

Vuosiluokat 3-4

Käytännön TVT-aidot	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Tietokoneen käyttö: - Tulostamisen asetukset - Tiedostojen tallentaminen - Kansiorakenne - Eri tiedostomuotoihin tallentaminen - Koulukohtaisen pilvitallennustilan käyttö - Tutustuu ja harjoittelee kymmensormijärjestelmää	- Pilvitallennustilaan tallennus: Peda.net, O365 - Näppistaituri - Omien tuotosten tulostus tarkoitukseen sopivilla asetuksilla (yksipuolinen, kaksipuolinen, väritulostus)
Tekstinkäsittelyohjelman käyttö: - Tekstin muokkaaminen - Kuvien lisääminen tekstiin	Harjoitustöiden tekeminen esim. seuraavilla ohjelmilla: - MS Word (O365) - Pages - Book Creator
Verkko-oppimisympäristön käyttö: Materiaalin luominen ja julkaiseminen verkko-oppimisympäristöön	- Peda.net - Oma työtila - Luokan sivu - O365 - OneDrive - Teams
Ohjelmoinnin alkeet: Graafisen ohjelmistokielen käyttö	Ohjelmoinnin alkeiden harjoittelu esim. seuraavia materiaaleja käyttäen: - Scratch - Bee-bot - Code.org - Lego Mindstorms - Lightbot - Microbit - racket.koodiaapinen.fi
Mobiililaitteen käyttö: - Videoiden luominen, muokkaaminen ja julkaiseminen pilvitallennustilaan - Animaation tekeminen ja julkaiseminen - Äänen muokkaaminen ja julkaiseminen	Harjoitustöiden tekeminen esim. seuraavilla ohjelmilla: - Puppet Palls - Toontastic - iMovie - Garage Band

Vastuullinen käyttö	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Oppilas harjoittelee luomaan ja hallitsemaan käyttäjätunnuksia ja salasanoja.	Oppilaalle luodaan koulun puolesta tunnukset seuraaviin palveluihin: • Peda.net • Bingel • O365 • Wilma • Näppistaituri
Oppilas tiedostaa netin käyttöön liittyviä uhkia ja riskejä ja oppii suojautumaan niiltä: • Identiteettivarkaudet • Salasanojen turvallisuus • Ymmärtää, että internetissä kuka tahansa voi esiintyä kenenä tahansa • nettikiusaaminen	• MLL Nuorten netti • Mediataitokoulu
Ymmärtää tekijänoikeuksien merkityksen ja oppii etsimään tekijänoikeuksista vapaata materiaalia internetistä.	• Creative commons –lisenssin käyttö • Tekijänoikeus.fi • CC-kuvahaku • Tekijänoikeusvapaita kuvia ◦ Pixabay.com ◦ Papunet.net
Tutustuu työasennon ja sopivan pituisten työskentelyjaksojen merkitykseen terveydelle.	• Tietokonetyö Työturvallisuuskeskus/ergonomia

Tiedonhankinta ja luova työ	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Tiedonhankinta: • Usean lähteen käyttö tietojen keräämisessä • Lähteiden merkitseminen • Oppii arvioimaan tietolähteitä kriittisesti ja vertailemaan niitä	• Projekt- ja ryhmätyöskentelyt ohjatusti. • Kirjaston sujuva käyttö (kirjaston tietokannan käyttö, kirjojen etsiminen luokituksen perusteella kirjastosta) • Internetin hakupalveluiden käyttö.
Oppilas oppii hyödyntämään tiedonhankintataitojaan tarkoituksenmukaisesti opiskelunsa tukena ja tuntee vastuunsa tutkivassa oppimisessa.	

Vuorovaikutus ja verkostoituminen	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Oppilas saa tunnukset seuraaviin palveluihin: • O365 (edu.simo.fi) • Wilma • Peda.net • Näppistaituri • Bingel	
Oppilas harjoittelee hyödyntämään koulun tarjoamia sähköisiä materiaaleja vuorovaikutteisessa oppimisessa. • Oppilas harjoittelee tuottamaan materiaalia koulun sähköiseen oppimisympäristöön. • Oppilas tutustuu viestien lähettämiseen ja vastaanottamiseen koulun sähköisessä oppimisympäristössä. • Oppilas harjoittelee antamaan asiallista palautetta sähköisessä oppimisympäristössä.	• Sähköiset kokeet, tehtävät ja kyselyt • Tuotosten julkaisu koulun oppimisympäristöihin • Vertais- ja itsearviointi sähköisissä oppimisympäristöissä • Sähköinen oppimispäiväkirja/blogi
Oppilas oppii sosiaalisen median hyödyntämistä ja pelisääntöjä yhdessä vanhempien kanssa.	Keskustelut sosiaalisen median ajankohtaisista asioista.

Vuosiluokat 5-6

Käytännön TVT-taidot	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Tietokoneen käyttö: - tulostamisen asetukset - tiedostojen tallentaminen - kansiorakenne - eri tiedostomuotoihin tallentaminen - koulukohtaisen pilvitallennustilan käyttö - tutustuu ja harjoittelee kymmensormijärjestelmää	- pilvitallennustilaan tallennus: peda.net, O365 - Näppistaituri - omien tuotosten tulostus tarkoitukseen sopivilla asetuksilla (yksipuolinen, kaksipuolinen, väritulostus)
Tekstinkäsittelyohjelman käyttö: - tekstin muokkaaminen - tekstityylien käyttö (otsikot, leipäteksti) - kuvien lisääminen tekstiin	Harjoitustöiden tekeminen esim. seuraavilla ohjelmilla: - MS Word (O365) - Pages - Book Creator
Esitysgrafiikkaohjelman käyttö: - esitysten luominen ja esittäminen - kuvien lisääminen	Harjoitustöiden tekeminen esim. seuraavilla ohjelmilla: - Powerpoint - Keynote - Prezi
Kuvankäsittelyohjelman käyttö: - kuvan rajaaminen - sävyjen säätö	Harjoitustöiden tekeminen esim. seuraavilla ohjelmilla: - Paint - GIMP
Verkko-oppimisympäristön käyttö: materiaalin luominen ja julkaiseminen verkko-oppimisympäristöön	- Peda.net - Oma työtila, luokansivu - O365 - OneDrive, Teams
Ohjelmoinnin alkeet: graafisen ohjelmistokielen käyttö	Ohjelmoinnin alkeiden harjoittelu esim. seuraavia materiaaleja käyttäen: - Scratch - Bee-bot - Code.org - Lego Mindstorms - Lightbot - Microbit - racket.koodiaapinen.fi

Mobiililaitteen käyttö: • videoiden luominen, muokkaaminen ja julkaiseminen pilvitallennustilaan • animaation tekeminen ja julkaiseminen • äänen muokkaaminen ja julkaiseminen	Harjoitustöiden tekeminen esim. seuraavilla ohjelmilla: • Puppet Palls • Toontastic • IMovie • Garage Band
---	---

Vastuullinen käyttö	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Oppilas oppii luomaan ja hallitsemaan käyttäjätunnuksia ja salasanoja.	Oppilaalle luodaan koulun puolesta tunnukset seuraaviin palveluihin: • Peda.net • Bingel • O365 • Wilma • Näppistaituri
Oppilas tiedostaa netin käyttöön liittyviä uhkia ja riskejä ja oppii suojautumaan niiltä: • Identiteettivarkaudet • Salasanojen turvallisuus • Ymmärtää, että internetissä kuka tahansa voi esiintyä kenenä tahansa • nettikiusaaminen	• MLL Nuorten netti • Mediataitokoulu
Oppilas oppii varmuuskopioinnin ja ymmärtää sen merkityksen.	Keskustelua henkilökohtaisten laitteiden varmuuskopioinnista.
Ymmärtää tekijänoikeuksien merkityksen ja oppii etsimään tekijänoikeuksista vapaata materiaalia internetistä.	• Creative commons –lisenssin käyttö • Tekijänoikeus.fi • CC-kuvahaku • Tekijänoikeusvapaita kuvia ○ Pixabay.com ○ Papunet.net
Tutustuu työasennon ja sopivan pituisten työskentelyjaksojen merkitykseen terveydelle.	• Tietokonetyö Työturvallisuuskeskus/ergonomia

Tiedonhankinta ja luova työ	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Tiedonhankinta: • Usean lähteen käyttö tietojen keräämisessä • Lähteiden merkitseminen • Oppii arvioimaan tietolähteitä kriittisesti ja vertailemaan niitä	• Projekti- ja ryhmätyöskentelyt ohjatusti. • Kirjaston sujuva käyttö (kirjaston tietokannan käyttö, kirjojen etsiminen luokituksen perusteella kirjastosta) • Internetin hakupalveluiden käyttö.
Oppilas oppii hyödyntämään tiedonhankintataitojaan tarkoituksenmukaisesti opiskelunsa tukena ja tuntee vastuunsa tutkivassa oppimisessa.	
Oppilas löytää itselleen sopivia tapoja käyttää TVT:aa tuotostensa koostamiseen ja julkaisemiseen	• Kannustetaan oppilaita itseohjautuvuuteen ja luovuuteen projekteissa, ryhmätyöissä ja ilmiölähtöisessä oppimisessä.

Vuorovaikutus ja verkostoituminen	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Oppilas saa tunnukset seuraaviin palveluihin: • O365 -edu-tunnus • Wilma • Peda.net • Näppistaituri • Bingel	• Sähköiset kokeet, tehtävät ja kyselyt • Tuotosten julkaisu koulun oppimisympäristöihin • Vertais- ja itsearviointi sähköisissä oppimisympäristöissä • Sähköinen oppimispäiväkirja/blogi
Oppilas oppii hyödyntämään koulun tarjoamia sähköisiä materiaaleja vuorovaikutteisessa oppimisessa. • Oppilas oppii tuottamaan materiaalia koulun sähköiseen oppimisympäristöön. • Oppilas osaa lähettää ja vastaanottaa viestejä koulun sähköisessä oppimisympäristössä. • Oppilas osaa antaa asiallista palautetta sähköisessä oppimisympäristössä.	
Oppilas oppii sosiaalisen median hyödyntämistä ja pelisääntöjä yhdessä vanhempien kanssa.	Keskustelut sosiaalisen median ajankohtaisista asioista.

Vuosiluokat 7-9

Käytännön TVT-taidot	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Tietokoneen käyttö: - Tiedostojen hallinta → Tiedostomuotojen muuttaminen → Eri tiedostomuotojen ominaisuudet → Tallennustilan järjestäminen (kansiorakenne) - Kymmensormijärjestelmän automatisoituminen	Tieto- ja viestintätekniikan käyttötaito -sivusto
Tietojenkäsittelyohjelman käyttö: - Asiakirjamallien käyttö ja tekeminen - Automaattimuotoilujen käyttö	Esim. Työhakemus, CV, ainekirjoitelma, työselostus
Taulukkolaskentaohjelman käyttö: - Tietojen syöttö - Kaavion tekeminen	MS Excel
Esitysgrafiikkaohjelman käyttö: - Tehosteiden käyttö (animaatiot, äänet) - Ajastusten käyttö	PowerPoint
Kuvankäsittelyohjelman käyttö: - Eri tiedostomuodot - Ajastusten käyttö	GIMP
Videon- ja äänenkäsittelytaitojen syventäminen	
Verkko-oppimisympäristöjen käyttö: Asiakirjojen yhteiskäyttö	- O365-paketti - Peda.net
Ohjelmoinnin alkeet: - Graafisen ohjelmointikielen käyttö - Tutustuminen tekstimuotoiseen ohjelmointikieleen	- Scratch - Python - Racket/Wescheme - Code.org - Lightbot - Codemonkey - CodeCombat - Html-kieli (www.w3schools.com)
Mobiililaitteiden monipuolinen käyttö	iPadit

Vastuullinen käyttö	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Oppii suojaamaan omaa ja muiden yksityisyyttä internetissä ja sosiaalisessa mediassa.	• Mediataitokoulu • MLL Nuorten netti
Tuntee tekijänoikeudet, osaa noudattaa tekijänoikeuslakia ja tuntee sen rikkomisen seuraukset. • Tuntee sähköisten aineistojen lisenssiehtoja.	• Pixabay • Creative commons • CC-kuvahaku • Tekijänoikeus.fi
Tuntee teknisen tietoturvallisuuden perusteet (virustorjunta, palomuri)	
Tiedostaa internetpalvelujen tiedonkeruutapoja ja oman nettikäyttäytymisen jättämät digitaaliset jäljet.	
Tiedostaa netinkäytön eettiset periaatteet ja moraaliset vastuut	
Oppilas on valmistautunut kohtaamaan verkon kautta tulevia epäasiallisia yhteydenottoja ja tietää, miten niihin tulee reagoida.	
Oppilaita on opastettava terveellisten ja ergonomisten työtapojen omaksumiseen.	• Terve koululainen -sivusto

Tiedonhankinta ja luova työ	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Tiedonhankinta Oppilas oppii hakutekniikoiden tehokasta ja monipuolista käyttöä sekä vertailemaan lähteiden luotettavuutta	- Tiedon hakeminen projekti- ja ryhmätöihin. - Kirjaston sujuva käyttö (kirjaston tietokannan käyttö, kirjojen etsiminen luokituksen perusteella kirjastosta). - Internetin hakupalveluiden käyttö.
Oppilas oppii teknisesti toteuttamaan monipuolisen tutkielman erilaisilla välineillä ja alustoilla	Projekti- ja ryhmätöyskentelyt oppilaan suunnitteluvastuuta painottaen.
Oppilas oppii löytämään ja hyödyntämään omaa oppimistaan tukevaa materiaalia verkosta arvioiden lähteen luotettavuutta.	- Youtube ym. Opetusvideot. - Pinterest - Luotettavat keskusteluympäristöt.

Vuorovaikutus ja verkostoituminen	Esimerkki välineitä tavoitteiden saavuttamiseen
Oppilas oppii määrittelemään itselleen rajat yksityisyyden ja julkisuuden välille.	- Sähköiset kokeet, tehtävät ja kyselyt. - Tuotosten julkaisu koulun oppimisympäristöihin. - Sähköinen oppimispäiväkirja - Tutkielmat ja työraportit
Oppilas huomioi ajankäyttönsä sosiaalisessa mediassa.	
Oppilas osaa seurata julkaisuja, arvioida ja antaa rakentavaa palautetta koulun sähköisessä oppimisympäristössä.	- Vertais- ja itsearviointi sähköisissä oppimisympäristöissä. - Sähköinen oppimispäiväkirja - Tutkielmat ja työraportit
Oppilaita opastetaan käyttämään erilaisia viestintäkanavia ja -tyylejä tarkoituksenmukaisesti.	- Sähköinen oppimispäiväkirja - Blogi - Tutkielmat ja työraportit
Harjoitellaan tv:n hyödyntämistä myös kansainvälisessä vuorovaikutuksessa.	Erilaiset projekti

TVT-taitojen seurantalomake luokille 0-2

Lomaketta täydennetään vuosittain ja tarkastellaan arviointikeskustelujen yhteydessä. Tavoitteena on, että kaikki lomakkeessa olevat asiat olisi käsitelty 2. luokan loppuun mennessä.

Oppilaan nimi: _____

Käytännön taidot ja oma tuottaminen	Vastuullinen käyttö
☐ Osaan avata ja sulkea tietokoneen ja tabletin. ☐ Osaan avata ja sulkea ohjelmia. ☐ Osaan käyttää hiirtä. ☐ Olen tallentanut omia töitäni tietokoneelle tai tabletille. ☐ Osaan tulostaa. ☐ Osaan mennä koulun kotisivuille. ☐ Osaan ottaa kuvan tabletilla tai jollakin muulla laitteella. ☐ Osaan poistaa kuvia laitteilta. ☐ Olen kokeillut ohjelmointia. ☐ Olen kirjoittanut tietokoneella tai tabletilla.	☐ Osaan kirjautua omalla tunnuksella ja salasanalla. ☐ Tunnen pelien ja elokuvien ikärajamerkintöjen tarkoituksen. ☐ Kanssani on keskusteltu ☐ ruutuajan määrästä. ☐ nettikiusaamisesta. ☐ kännykkäkiusaamisesta. ☐ turvallisesta internetin käytöstä.

Tiedonhankinta ja luova työ	Vuorovaikutus ja verkostoituminen
☐ Osaan etsiä tietoa internetistä ☐ Osaan etsiä tietoa kirjastosta ☐ Tiedän, mitä lähteiden merkitseminen tarkoittaa. ☐ Olen tehnyt jonkun koulutyön tietokoneella tai tabletilla. ☐ Kanssani on puhuttu tekijänoikeudesta.	☐ Olen esitellyt tietokoneella tai tabletilla tekemiäni töitä toisille. ☐ Kanssani on puhuttu turvallisesta internetin käytöstä. ☐ Kanssani on puhuttu turvallisesta puhelimen käytöstä.

luokka	päivämäärä	Huoltajan allekirjoitus
1.		
2.		

TVT-taitojen seurantalomake luokille 3-4

Lomaketta täydennetään vuosittain ja tarkastellaan arviointikeskustelujen yhteydessä. Tavoitteena on, että kaikki lomakkeessa olevat asiat olisi käsitelty 4. luokan loppuun mennessä.

Oppilaan nimi: _____

Käytännön taidot ja oma tuottaminen	Vastuullinen käyttö
☐ Osaan tallentaa tiedostoja ☐ Eri kansioihin ☐ Pilvitallennustilaan (esim. OneDrive) ☐ Harjoittelen kymmensormi -järjestelmää ☐ Tekstinkäsittelytaidot ☐ Osaan lisätä kuvan tekstiin ☐ Osaan muokata tekstiä ☐ Osaan julkaista aineistoa koulun sähköiseen oppimisympäristöön (esim. Peda.net, O365) ☐ Harjoittelen animaatioiden tekemistä ja julkaisemista ☐ Harjoittelen äänitiedostojen tekemistä ja julkaisemista ☐ Olen kokeillut ☐ ohjelmointia tietokoneella tai tabletilla ☐ ohjelmointia robottien avulla	☐ Osaan luoda tunnuksen ja salasanan johonkin verkkopalveluun ☐ Osaan vaihtaa tarvittaessa salasanan ☐ Kanssani on keskusteltu ☐ Millainen on turvallinen salasana ☐ Nettikiusaamisesta ☐ Kännykkäkiusaamisesta ☐ Turvallisesta internetin käytöstä ☐ Osaan etsiä tekijänoikeusvapaata materiaalia internetistä ☐ Kanssani on keskusteltu työergonomiasta

Tiedonhankinta ja luova työ	Vuorovaikutus ja verkostoituminen
☐ Osaan etsiä tietoa useasta eri paikasta internetistä ☐ Osaan merkitä lähteet tekemiini koulutöihin ☐ Osaan vertailla eri lähteiden luotettavuutta ☐ Olen harjoitellut käyttämään useita erilaisia ohjelmia koulutehtävien tekemiseen ja julkaisemiseen	☐ Osaan käyttää ☐ Wilmaa ☐ O365 -palvelua ☐ Peda.net -palvelua ☐ Olen harjoitellut lähettämään viestejä opettajalle koulun sähköisten järjestelmien avulla ☐ Osaan julkaista töitani koulun sähköisten järjestelmien avulla ☐ Olen harjoitellut järkevän palautteen antamista toisille oppilaille koulun sähköisten järjestelmien avulla

luokka	päivämäärä	Huoltajan allekirjoitus
3.		
4.		

TVT-taitojen seurantalomake luokille 5-6

Lomaketta täydennetään vuosittain ja tarkastellaan arviointikeskustelujen yhteydessä. Tavoitteena on, että kaikki lomakkeessa olevat asiat olisi käsitelty 6. luokan loppuun mennessä.

Oppilaan nimi: _____

Käytännön taidot ja oma tuottaminen	Vastuullinen käyttö
☐ Osaan tallentaa tiedostoja ☐ Eri kansioihin ☐ Pilvitallennustilaan (esim. OneDrive) ☐ Harjoittelen kymmensormi -järjestelmää ☐ Tekstinkäsittelytaidot ☐ Osaan lisätä kuvan tekstiin ☐ Osaan muokata tekstin tyyliä ☐ Osaan tehdä diaesityksen ☐ Kuvankäsittely ☐ osaan rajata ottamani kuvaa ☐ osaan säätää kuvan värejä ☐ Osaan julkaista aineistoa koulun sähköiseen oppimisympäristöön (esim. Peda.net, O365) ☐ Osaan tehdä ja julkaista animaatioita ☐ Osaan tehdä ja julkaista animaatioita ☐ Olen kokeillut ☐ ohjelmointia tietokoneella tai tabletilla ☐ ohjelmointia robottien avulla	☐ Osaan luoda tunnuksen ja salasanan johonkin verkkopalveluun ☐ Osaan vaihtaa tarvittaessa salasanan ☐ Kanssani on keskusteltu ☐ millainen on turvallinen salasana ☐ nettikiusaamisesta ☐ kännykkäkiusaamisesta ☐ turvallisesta internetin käytöstä ☐ varmuuskopioinnin merkityksestä ☐ Osaan etsiä tekijänoikeusvapaata materiaalia internetistä ☐ Kanssani on keskusteltu työergonomiasta

Tiedonhankinta ja luova työ	Vuorovaikutus ja verkostoituminen
☐ Osaan etsiä tietoa useasta eri paikasta internetistä ☐ Osaan merkitä lähteet tekemiini koulutöihin ☐ Osaan vertailla eri lähteiden luotettavuutta ☐ Osaan käyttää useita erilaisia ohjelmia koulutehtävien tekemiseen ja julkaisemiseen ☐ Osaan itse ehdottaa opettajalle, miten haluaisin käyttää tietotekniikkaa apuna jonkin koulutyön tekemiseen	☐ Osaan käyttää ☐ Wilmaa ☐ O365 -palvelua ☐ Peda.net -palvelua ☐ Osaan lähettää viestejä opettajalle koulun sähköisten järjestelmien avulla ☐ Osaan julkaista töitani koulun sähköisten järjestelmien avulla ☐ Osaan antaa järkevää palautetta toisille oppilaille koulun sähköisten järjestelmien avulla

luokka	päivämäärä	Huoltajan allekirjoitus
5.		
6.		

TVT-taitojen seurantalomake luokille 7-9

Opettaja merkitsee oman oppiaineensa kohdalle raksin, kun on harjoitellut kyseisen luokan kanssa tv-taitoa. Jokaisella yläkoulun luokalla on oma lomakkeensa (peda.netissä tai jaettu Excel-tiedosto opettajien kesken).

[illegible]

TVT-taidot, jotka opettajan ja koulunkäynninohjaajan tulisi hallita

Käytettävät ohjelmistot

- ☐ Wilma
 - ☐ asetukset
 - ☐ pikaviestit
 - ☐ tuntimerkinnät
 - ☐ tukilomakkeet
 - ☐ tilavaraukset
 - ☐ tiedotteet
 - ☐ arviointi
 - ☐ tietojen hakeminen (opettaja, oppilas, ryhmä)
- ☐ Sähköposti O365
 - ☐ sähköpostin lukeminen
 - ☐ sähköpostin lähettäminen
 - ☐ sähköpostin poistaminen
 - ☐ liitteet
 - ☐ ryhmän luominen
 - ☐ videoneuvottelu
- ☐ Peda.net
 - ☐ koulun kotisivu
 - ☐ omanluokan sivujen ylläpito
- ☐ Web-tallennus
 - ☐ keskeytykset
 - ☐ palkkiot
 - ☐ OTO-tunnit ja sijaisuudet
 - ☐ koulutushakemukset
- ☐ Populus
 - ☐ matkalaskut
 - ☐ ateriakorvaukset
 - ☐ virka- vai virantoimitus / päiväraha

Sähköisen oppimisympäristön käyttäminen opetuksessa

- ☐ Peda.net tunnukset
 - ☐ aikuisen tunnukset
 - ☐ alle 15-vuotiaan tunnusten luominen
 - ☐ lupa alle 15-vuotiaan rekisteröimisestä Peda.net palveluun
- ☐ Peda.net luokansivut ja tehtävä sivut
 - ☐ uuden sivun, moduulin tai dokumentin luominen
 - ☐ julkisuusasetukset
 - ☐ omatila
 - ☐ tilaaminen
- ☐ O365
 - ☐ tiedoston tallentaminen
 - ☐ tiedoston jakaminen
 - ☐ oppilastöiden palautus ja vastaanottaminen
 - ☐ Teams

Opetusmateriaalien tuottaminen

- ☐ Tulostaminen, skannaus ja kopiointi
 - ☐ taloudellinen, tarpeellinen ja vain halutun kohteen tulostaminen
 - ☐ sähköpostiin tai tikulle skannaaminen
 - ☐ taloudellinen, tarpeellinen, luvallinen ja vain halutun kohteen kopioiminen
- ☐ Toimisto-ohjelmalla tehdyt opetusmateriaalit
 - ☐ tekstiasiakirjat
 - ☐ esitykset
 - ☐ laskentataulukko
 - ☐ O365 tallennustilan hyödyntäminen materiaalien taltioinnissa
- ☐ Muilla ohjelmilla tehdyt opetusmateriaalit
 - ☐ kuvat
 - ☐ käsitekartat
 - ☐ videot
 - ☐ jaetut seinät / muistiot
 - ☐ esitykset

Sähköiset opetusmateriaalit

- ☐ sähköiset oppikirjat/oppaat
 - ☐ Sanoma Pro, Otava yms.
 - ☐ Omien oppilasryhmien oppilastunnusten hallinnointi
- ☐ internetin materiaalit
 - ☐ hakeminen
 - ☐ materiaalin soveltuvuuden tarkistaminen
 - ☐ laillisuus, luvat ja oikeudet
- ☐ O365
 - ☐ tiedoston tallentaminen (OneDrive)
 - ☐ tiedoston jakaminen (OneDrive / sähköposti)
 - ☐ oppilastöiden palautus ja vastaanottaminen (OneDrive / sähköposti)
 - ☐ Teams
- ☐ opetusohjelmat ja sovellukset
 - ☐ Apsit, sovellukset ja asennetut opetusohjelmat